

Mikroplast og PFAS i recirkulerede gødninger

Genanvendelse af organisk affald som gødning i økologisk planteavl bidrager til jordens frugtbarhed og forbedrer jordstrukturen. Men det er vigtigt, at gødningerne ikke forurener jorden eller gør skade på jordlevende organismer.

Påvirker ikke jordlivet negativt

Innovationscenter for Økologisk Landbrug indsamler viden om PFAS og mikroplast i organiske gødninger sammen med Aarhus Universitet i projektet Recirkulær.

Det er der kommet en rapport ud af, der risikovurderer recirkuleret gødning i forhold til jordens fauna. Ifølge rapporten er der ikke fundet data, der tyder på, at normal anvendelse af spildevandsslam og andre recirkulerede restprodukter som

kommunalt madaffald og have-/parkaffald vil påvirke jordlevende organismer negativt pga. mikroplast eller PFAS, når de gældende grænseværdier for disse stoffer er overholdt.

Uønskede stoffer skal fjernes

Rapporten kan betrygge økologiske landmænd i, at de kan bruge recirkulerede næringsstoffer uden fare for at forurene landbrugsjord og fødevarer, vurderer Anton Rasmussen, der er chefkonsulent i Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

- Når det er sagt, skal vi fastholde fokus på kilderne til potentiel forurening og insistere på teknologi, der kan fjerne uønskede stoffer, så de ikke havner i jorden.

Foto: Marendine K. Ladegaard

Hvad er mikroplast?

Mikroplast er små stykker plastik under 5 mm.

- Makroplast = større end 5 mm
- Mikroplast = 0,001-5 mm
- Nanoplast = under 0,001 mm

Struvit tæt på kernen øger sideskud og vækst i korn

Planteafgiftsfonden

Struvit, der er et restprodukt fra spildevand, er godkendt som gødning i økologisk jordbrug. Det er rigt på fosfor (P) og relevant som startgødning til f.eks. korn og kartofler.

Nye forsøg med fint formålet struvit, som Anders Gjærn fra Københavns Universitet har gennemført i samarbejde med Innovationscenter for Økologisk Landbrug, viser, at man får den bedste gødningseffekt, når struvit placeres helt tæt på kernen samtidig med såning.

Fosfor er afgørende de første uger- Dannelsen af sideskud i korn har direkte sammenhæng med adgangen til P de første 6 uger efter såning.

Rødderne forsurer deres nærmiljø og bidrager til at gøre P fra struvit plantetilgængeligt. Kornets rødder skal straks efter spiring have kontakt til fosforgødningen. Pottforsøg viser, at struvit har samme P-effekt som monoammoniumfosfat.

Anbefalinger

- Overvej struvit som startgødning, hvis du har adgang til produktet
- Placer struvit sammen med udsæden

Placeret struvit som startgødning i pottforsøg med vårbyg. MAP = monoammoniumfosfat. Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige.

Behandling, 20 kg P pr. ha	Sideskud pr. plante	Skudbiomasse, g pr. potte
Ubehandlet, ingen P	8b	38 c
MAP, 5 cm under kernen	11 a	57 a
Struvit ved kernen	11 a	58 a
Struvit 5 cm under kernen	10 a	51 b
Struvit opblandet i jorden	10 a	49 b